

Dr. Gerhard A.C. Smid (1950)

Opleiding, IWA en promotie

Gymnasium B in Den Haag (1970). Doctoraal andragologie IWA 1976. Promotie 1988 op een studie over organisatieleren in de vakbeweging (promotoren: Harry Stroomberg, UvA, Ben van Onna, RU en Paul Kraemer, VU).

Huidige werkzaamheden

Verbonden aan SIOO (Interuniversitair Centrum voor organisatie- en verandkunde) in Utrecht. Sioo is een postgraduate school/netwerkorganisatie. Biedt sinds 1958 hoogwaardige leeromgevingen voor adviseurs en leidinggevendenden op het gebied van organisatie- en verandkunde. Hij is een van de managers in dit netwerk. Daarnaast werkt hij als docent, groepsbegeleider, onderzoeker. Hij coördineert Research en Development (R&D). Focus: ontwikkeling van professionals en professionele organisaties, innoveren en leren: dynamiek van diverse soorten professioneel werk, samenwerking, nieuwe werkwijzen van professionals, leiden van professionals en professionele organisaties en natuurlijk de implicaties voor opleiden en leren. Bijzonder hoogleraar bij de Open Universiteit, faculteit Managementwetenschappen. Begeleidde aantal dissertaties (Van Staveren, Witman, Vodegel) en er staat een aantal dissertaties op stapel.

Loopbaan vanaf 1976

Opleider bij een politieke partij, wetenschappelijk medewerker Andragologie op de VU, faculteitsdirecteur Bewegingswetenschappen VU, zelfstandig organisatieadviseur, programmamanager SIOO, directeur Onderzoek SIOO, Hoogleraar Managementwetenschappen OU. Diverse nevenfuncties, w.o. onbezoldigd vakbondsbestuurder (tot 1990), lid van stichtingbesturen en raden van toezicht. Lid van een Rock & Roll band (groep Mulder, vijf andragologen, sinds 1983).

Publicaties

Boeken

Smid, G.A.C. – *Goed werk vraagt om goed besturen. Over professionalisering als hart van besturing van organisaties in de 21^e eeuw*. Open Universiteit, 2012.

Oratie.

Smid, G., Rouwette, E. - *Ruimte maken voor onderzoekende professionaliteit* -. Van Gorcum, 2009
Professionaliteit staat de laatste jaren sterk in de belangstelling. Helaas nogal eens met een negatieve ondertoon. Er is jarenlang gemopperd: professionals zijn eigenwijs, laten zich niet sturen of controleren en ze beroepen zich te pas en te onpas op hun autonomie. Het gemopper verschuift ook. Nu liggen managers onder vuur. Die zouden de échte professional het werken onmogelijk maken. Onder deze wirwar van boodschappen ligt een pittig vraagstuk: wat is productieve professionaliteit anno 2009. Dit boek geeft een inkijk in het werk van zo'n dertig

- organisatieprofessionals, die in hun praktijk ruimte maken, bij klanten, in de kenniswereld, en bij zichzelf. Met bijdragen van o.m. Hans Vermaak, Adriaan Bekman, Jaap Boonstra e.v.a.
- Smid, G. & Bussato, V. - *Raadsgriffiers maken geschiedenis* - Van Gorcum 2006
 'Raadsgriffiers maken geschiedenis' vertelt verhalen over verandering en vernieuwing. De nieuwe speler in de lokale democratie, de raadsgriffier, staat centraal. Velen denken dat de raadsgriffier alleen de logistiek van besluitvorming van een gemeenteraad begeleidt. Ze zien hem daarom gemakkelijk over het hoofd. Dat beeld is niet correct: Raadsgriffiers helpen de gemeenteraden met het vernieuwen van hun functioneren en daarmee van de lokale democratie. Dat is hard nodig.
- Hout, E. van, Smid, G., Burger, Y. - *Interim-management: samenspel in verandering*, Boom, 2004..
 'Interim-management: samenspel in verandering' illustreert aan de hand van twaalf cases hoe mensen met elkaar het veranderproces vormgeven. Het laat gedetailleerd zien wat er in de verschillende stadia van interim-managementtrajecten kan spelen en hoe de betrokken partijen daar zelf en in onderlinge samenwerking invloed op kunnen uitoefenen."
- Smid, G.- *Professionals opleiden. Over het ontwerpen van competentiegericht vervolgonderwijs voor hoger opgeleiden* - Schoonhoven, Academic Service, 2002.
 Hoe ontwerpen we post initieel onderwijs voor hoger opgeleiden dat recht doet aan vooropleiding, persoonlijke ontwikkeling, werkervaring maar ook nieuwe vereisten in het werk én innovatie? Op basis van meer dan dertig cases neemt de auteur de lezer mee in denken over postinitieel onderwijs, denken over de doelgroep en biedt hij een groot aantal methodieken om tot curricula te komen die kunnen rekenen op een positieve ontvangst en evaluatie bij ervaren beroepsbeoefenaren.
- Dijk, A. van, Smid, G., & Woldendorp, H. - *Sturen in complexe organisaties* - Van Gorcum 1993.
 Een bundel artikelen over beleidsontwikkeling en het werk van managers en beleidsmedewerkers in hoger onderwijs, in het bijzonder universiteiten.
- Smid, G. (et al) *Het ondersteunen van agogisch handelen in welzijnswerk en gezondheidszorg*. Amsterdam, VU uitgeverij, 1988.
 Het auteurscollectief kijkt naar het werk van andragologen als ondersteuning van praktijkwerkers. Zo wordt onder meer uitgewerkt hoe wetenschap de creativiteit of beter: het ontwerpend vermogen van de werkers kan vergroten.
- Smid, G., *Het ontwerpen van ledenbenaderingen in de vakbeweging*. Amsterdam, VU uitgeverij, 1988.(dissertatie en handelsuitgave).
 Dit boek plaatst werk voor leden in vrijwillige organisaties (zoals vakbonden) in het kader van "lerende organisaties" en biedt op dat gebied een kader voor beleidsvoering.
- Smid, G., Sprenger, W., Visser, J. - *Vakbondswerk moet je leren* - SUA Amsterdam, 1979
 Dit boek bundelt het werk van de projectgroep Vormingswerk & Vakbeweging die van 1973-1976 op het IWA een vergelijkende studie deed naar educatief werk in Nederland, België, Frankrijk, West-Duitsland, Engeland en Italië, in nauwe samenwerking met opleiders in de Nederlandse Vakbeweging.

Een selectie van artikelen

Over Besturing van organisaties

1. Smid, G. Dubbeldam, M. – Professionalisering als kader voor het besturen en veranderen van organisaties. In: M&O, Tijdschrift voor Management en Organisatie, jg 65, 2011, 6
2. Witman, Y., Smid, G.A.C., Meurs, P., Willems, D. - Doctors in charge. Balancing between two worlds - In: *Organization, Volume 18 No 4, July 2011, 477-495*
3. Smid, G.A.C. en Boonstra, J.J. - Vertrouwen, een gelaagd fenomeen - In: *M&O, Tijdschrift voor Management en Organisatie, jg. 64 2010*

Over Innoveren en leren

4. Vodegel, F., Smid, G., Van den Bosch, H. – Succesfactoren voor de aanpak van onderwijsinnovatie. – In: *Onderwijsinnovatie september 2011 p. 25 ev.*

5. De Zoete, R.P., Smid, G.A.C, Bernaert G.F. (2009) - Innovatie, leidbeeld, lange adem en andere lessen. Naar een handelingsrepertoire voor de transitie naar een klantgerichte onderneming. Hoofdstuk 15 in: Van Es, R., Boonstra, J. en Tours, H. – *Cultuurverandering, mythe en realiteit. Praktijken, verhalen en reflecties*. Deventer, Kluwer, 2009. Ook in: M&O, 63, nr5, pp.38-57
6. Smid, G.A.C., Bernaert, G.F., (2007) Leiden bij innoveren in netwerken. Nieuw inzicht door onderzoek op micro niveau. In: M&O jg. 61, nr. 6. pp.5-23
7. Smid, G.A.C., K.M. Bijlsma-Frankema , G.F. Bernaert.(2007) Innovatie en vertrouwen in netwerken. Een verdiepende casestudie. In: M&O jg. 61, nr.3. Ook in: Boonstra & De Caluwé *Ondernemen in allianties en netwerken*. Kluwer.
8. Bijlsma-Frankema, K.M., Smid, G.A.C. (2006) Vertrouwen in overheidsorganisaties. Concepten, casuïstiek, beleidsopties. In: A.F.A. Korsten & P.J.M. de Goede- *Bouwen aan vertrouwen in het openbaar bestuur. Diagnoses en therapieën* - Uitgever: Elsevier Overheid, 's-Gravenhage, 2006.

Over het ontwerpen van leeromgevingen en leren

9. Smid, G.A.C - Werkmethoden voor expansief leren - In: *Develop* 1-2010, p.48-56
10. Smid, G.A.C., Bernaert, G.F., (2008) Maakbaarheid: macht en leren. Vernieuwing is maakbaar door breder begrip van leren en aandacht voor macht. In: M&O jg. 62, nr.3.
11. Smid, G.A.C. et al (2006) Learning histories in leer- en veranderingstrajecten. Geschiedenis maken vanuit hart voor de zaak. In: *M&O* Jg.60, nr. 3/4, p. 85-98. Ook in: Boonstra, J. en De Caluwé, L. *Interveniëren en veranderen. Zoeken naar betekenis in interacties*. Kluwer, Deventer 2006.
12. Smid, G. & R.C. Beckett. (2004) Learning space in the Context of Sustainable Change In: Boonstra J.J. (ed) *The Dynamics of Management of Organizational Change and Learning*. Chicester, Wiley
13. Smid, G.A.C. (2002) Het ontwerpen van leeromgevingen voor organisatieprofessionals. In: *Handboek Effectief Opleiden* (2002)

Links

www.sioo.nl

smid@sioo.nl